

SLIKARSKI ODJEL

Slikarski odjel je osnovan 1904. godine kao ženski odjel za umjetno-obrtno crtanje. Djevojke su uz crtanje i slikanje, kojima su ih poučili Josip Bauer i Oton Iveković učile slikanje na staklu, svili, žganom drvetu, intarzije te razna veziva i čipke. U kasnijim razredima obučavali su ih i Bollé, Auer, Csikoš i Tišov, a od obrtnika Filipović, Krameršek i Pavičić.

Danas, kroz tri godine nastave na Slikarskom odjelu učenici slušaju nastavu iz predmeta:

Crtanje i slikanje, Slikarske tehnike, Pismo, Restauriranje i slikanje kopija, Slikarsko projektiranje i Slikarska tehnologija. Odjel slikarskih tehnika utemeljen je na crtačko-slikarskom, restauratorskom i oblikovno-izvedbenom aspektu. Specifičnosti su odjela su upravo slikarske tehnike poput mozaika, enkaustike, uljane boje, akrila, jajčane i kazeinske tempere, zgrafita, vitraja u kojima učenici izvode vlastite, ili radove koje naprave prema promatranju.

Učenici dobivaju široku likovnu naobrazbu koja im omogućava nastavak školovanja u nekoliko različitih smjerova: umjetničkom, restauratorskom, dizajnerskom i pedagoškom. Osposobljavaju se za samostalno izvođenje radova unutar likovnog područja.

Predgovor *Izložbe Slikarskog odjela Škole primijenjenih umjetnosti i dizajna u Zagrebu* u MUO 2019. g.:

Oaza likovne (slikarske) pismenosti

Naslovio sam ovaj tekst „Oaza likovne (slikarske) pismenosti“ ne zbog pretencioznog ushita ili skribomanske neprimjerenosti, već samo imajući u vidu prisutnost Škole primijenjene umjetnosti i dizajna (Zagreb), u čijem je sastavu slikarski odjel, a koja dekadama njeguje likovno zdravlje mlađih osoba (učenici) osposobljavajući generacije učenika za likovno-umjetničku struku. I to kompetentnih likovnjaka koji su kapitalni agens kreativnih snaga naše sredine. Značajan je broj učenika kasnije razvio svoje potencijale slikarskog izražavanja do zrelosti „poziva“. Puno je veći broj onih koji su svoje likovne zadatke obavljali u „sjeni“, no, svojom prisutnošću akteri su nevidljive scene, koja je ako pošteno promotrimo, korektiv za ublažavanje likovne nepismenosti.

Danas se pokazuje posve pogrešnom teza o povijesnoj ropolarnici likovnih fenomena i formi u korist novih oblikovnih metoda; dapače, tek dobri susjedski odnosi svih mogućnosti mogu u formativnom razdoblju mladog čovjeka sažeti „osobu“ na mjeru misaone osjećajnosti koja neće pasivno primati estetske agonije, to često utočište ignorantskog mentaliteta, globalizacijsku sadržinu elektroničkog kiklopa, dominaciju medijskog i inog prostakluka slike, uopće tržišta mentalnim protezama.

Slikarski odjel poprište je takvih mogućnosti različitosti, a to znači budnost mozga (likovna misao), oka i ruke, oaza organizirane likovne pismenosti, dignuta na razinu slikarske koncepcije (izvedba).

Kada je u pitanju izložba likovnih radova učenika slikarskog odjela, kao rezultat strukovno – obrazovnog procesa s radošću pozdravljamo susret u kojem obnavljamo principe slikarskog gledanja; usmjerenje ka bitnim sastavnicama slikarskog sadržaja svijeta, usmjerenje na specifične metode slikarskog i dekorativnog oblikovanja koje se inauguriра kroz kulturu plohe. Ovdje treba imati u vidu učenika koji u procesu likovnog sazrijevanja prolazi sve vidove crtačkih i slikarskih tehniku, kako bi razvio opažajnu djelatnost te studijskim i analitičkim pristupom afirmirao svoje izvedbene mogućnosti.

Pažnja je, dakako, posvećena razvoju osobnih inklinacija i stabilizaciji senzibiliteta. Stoga, crtanje i slikanje u svojim sadržajima potiču kulturu crtačkog, tonskog i kolorističkog pristupa te fenomene prijevoda u slikarsku formu. Kroz predmet „Slikarsko projektiranje“ učenik se ne odrice stečenog likovnog materijala u predmetu „Crtanje i slikanje“, već ga kao pozitivno iskustvo imaginira u kompleksnije kompozicijske cjeline. Tako je postignuta interakcija između analitičke slikarske analize i sintetičke kompozicijske inovacije. Sve to rezultira izvedbom u odgovarajućoj slikarskoj tehničici, imajući u vidu likovno – tehnički aspekt materijala.

Ovo su neke osnovne propozicije po kojima možemo shvatiti sustav odgojno – obrazovnog procesa na odjelu, pa ga s nužnim oprezom i definirati: razvoj osobnosti i izražajnih mogućnosti učenika u građenju slikarske kulture od opservacijskog zahvata do izvedbe likovne ideje u materijalu. Hladnoču definicije ipak treba otopiti onim najdragocjenijim, a to su likovni radovi učenika. I, doista, koliko crtačke i slikarske pismenosti zrcali ugljen i tempera, koliko čednosti i duhovite invencije i sređenosti prepoznajemo u idejnim projektima, pročišćenim kompozicijama, a koliko tek mara i serioznosti uočavamo na kopijama.

Potrebno je napustiti svaku kurtoaznost koja kralji pohvale, pa ipak likovna zrelost učeničkih radova na visokoj razini kontekstualizira smisao odjela, dapače, na uzbudljiv način i širem kulturnoškom krajoliku signalizira da se na ovom stupnju srednjoškolskog strukovnog obrazovanja revitaliziraju temeljni principi istine i ljepote koju nosi mladost u svojoj svježini, ozbiljnosti i odgovornosti. To smatramo uspjehom i njihovih profesora.

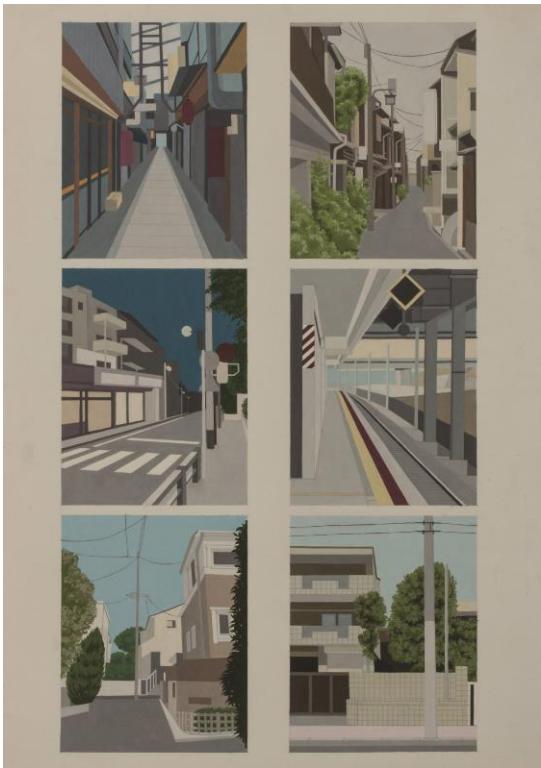
Danijel Žabčić

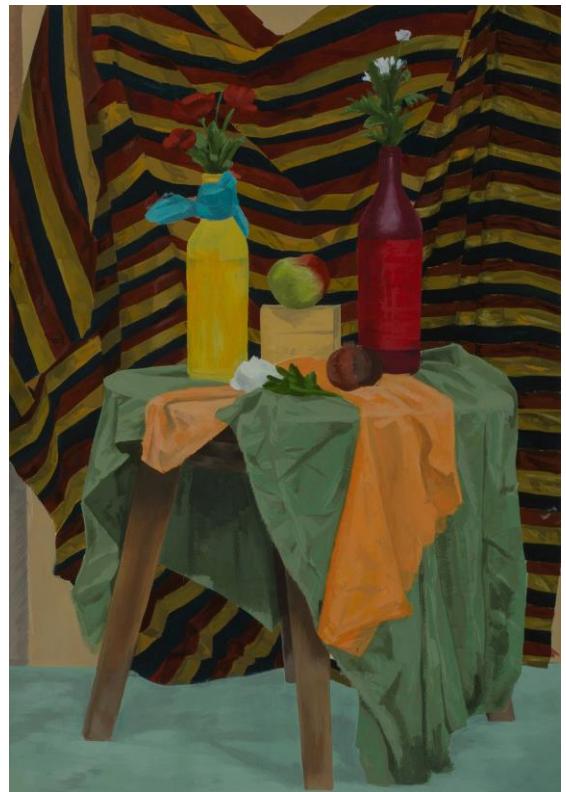
Učenički rad, kopija ornamenta izveden u sklopu predmeta Slikarske tehnike

Učenički radovi na zidu odjela u tehnici mozaika izveden u sklopu predmeta Slikarske tehnike

Učenički radovi iz predmeta Slikarsko projektiranje

Učenički radovi iz predmeta Crtanje i slikanje

Učenički radovi iz predmeta Restauriranje i slikanje kopija